Strażak Śląski

ORGAN ZWIĄZKU STRAŻY POŻARNYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

WYCHODZI 1-GO i 15-GO KAŻDEGO MIESIĄCA.

JEDEN ZA WSZYSTKICH - WSZYSCY ZA JEDNEGO!

Rok IV. Katowce, dnia 1 czerwca 1930 r. Nr. 11.

Adres Redakcji i Administracji **Katowice, ul. Szopena 16/I.** | Telefon 9-47 P. K. O. konto nr. 303.408. | **Prenumerata:** rocznie, zł. 7.50. kwartalnie zł. 2.00.

STATUT

Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego.

I. CELE, TEREN DZIAŁALNOŚCI i SIEDZIBA.

§ 1.

Związek Straży Pożarnych Województwa Śląskiego jest częścią składową Głównego Związku Straży Pożarnych R. P. i ma na celu:

a) Organizowanie na terenie swej działalności obrony od pożarów i utrzymanie jej w stałej gotowości bojowej;

b) Zjednoczenie na terenie swej działalności wszystkich straży pożarnych i Związków Komunalnych, w jednolitą korporację;

c) Rzecznictwo spraw pożarnictwa miejscowego wobec społeczeństwa i władz I. i II. instancji;

d) Zarządzanie sprawami pożarnictwa przez swych przedstawicieli w Radzie Naczelnej Głównego Zw. Straży Pożarnych R. P.;

e) Zakładanie kas pośmiertnych dla członków straży według statutu i w myśl obowiązujących przepisów ustawowych;

f) Powoływanie sądów polubownych i honorowych dla rozstrzygania sporów między członkami Związku.

§ 2.

Dla urzeczywistnienia swych celów Związek Wojewódzki, jako zwierzchnia na swym terenie władza straży pożarnych:

a) zespala i reguluje działalność poszczególnych Związków Powiatowyeh;

b) udziela rad fachowych Związkom Powiatowym, przeprowadza lustracje Związków Powiatowych i straży, urządza konferencje fachowe, organizuje kursy pożarnictwa i zjazdy lokalne;

c) Organizuje Związki Powiatowe i straże pożarne oraz popiera straże już egzystujące;

d) Opracowuje materjały, dotyczące walki z pożarami oraz zbiera dane statystyczne;

e) Utrzymuje dla swych członków bibljoteki i czytelnie, wydaje lub subsydjuje czasopisma, broszury podręczniki i dzieła poświęcone sprawom pożarnictwa;

f) Wyjednywa u władz państwowych i samorządowych poparcie dla Związku Wojewódzkiego, Związków Powiatowych i straży pożarnych oraz opinjuje o zasiłkach Tow. Ubezpieczeniowych dla członków Związku;

g) Organizuje i popiera spółdzielnie strażackie;

h) Przedstawia Głównemu Związkowi Straży Pożarnych RP. wnioski o nagrody za zasługi położone na polu pożarnictwa, oraz udziela odznaczeń w zakresie własnych uprawnień, stosownie do regulaminu odznaczeń.

§ 3.

Prace swoje w zakresie wymienionym w § 2 związek prowadzi zgodnie z postanowieniami niniejszego statutu, regulam i uchwałami Walnego Zebrania i Rady Związku tudzież według istniejących przepisów ustawowych.

§ 4.

Związek Wojewódzki, z chwilą zarejestrowania, staje sie osobą prawną i jaki taki posiada prawo nabywania i zbywania majątku ruchomego i nieruchomego, przyjmowania darowizn, zapisów i wogóle zawierania wszelkiego rodzaju kontraktów i umów z zachowaniem obowiązujących w tym zakresie przepisów prawnych.

§ 5.

Związek może posiadać swój sztandar i używać pieczęci ustalonej przez Główny Związek.

CZŁONKOWIE.

§ 6.

Członkowie Związku dzielą się na rzeczywistych, popierających i honorowych.

§ 7.

Członkami rzeczywistemi mogą być Powiatowe Związki Pożarnicze na terenie Województwa Śląskiego, oraz Powiatowe Zw. Komualne, które zgłosiły pisemnie swe przystąpienie do Związku.

§ 8.

Członkami popierającemi mogą być osoby prawne i osoby pojedyńcze, które na zasadzie zgłoszenia odpowiedniej deklaracji zostaną przez Zarząd Związku przyjęte.

§ 9.

Osoby prawne lub pojedyńcze, które położyły wybitne zasługi dla pożarnictwa lub związku mogą byc obdarzone godnością członków honorowych Związku Wojewódzkiego.

§ 10.

Członkowie mogą być wykreśleni ze Związku:

a) w razie niewpłacenia w ciągu dwóch lat składek członkowskich;

b) na własne pisemne żądanie;

c) osoby pojedyńcze za czyny nieetyczne;

O wykreśleniu członka decyduje Zarząd Związku Wojewódzkiego, od decyzji tej przysługuje prawo odwołania się do Rady Związku Wojew.

§ 11.

Członkowie rzeczywiście obowiązani są nadsyłać corocznie do Zarządu Związku Wojewódzkiego, nie później niż w ciągu I kwartału roku budżetowego, sprawozdania ze swych czynności w roku sprawozdawczym oraz projekt budżetu i planu działalności na rok przyszły.

§ 12.

Członkowie rzeczywiści i popierający obowiązani są nadsyłać składkę roczną do Związku Wojewódzkiego w wysokości ustalonej przez Walne Zgromadzenie. Członkowie honorowi składek nie płacą

§ 13.

Członkowie rzeczywiści biorą czynny udział w życiu związku przez swych przedstawicieli z prawem głosu decydującego, członkowie zaś popierający korzystają z głosu doradczego. Członkowie honorowi korzystają z praw członków rzeczywistych.

III. WŁADZE.

§ 14.

Władzami Związku są:

a) Walne Zgromadzenie.

b) Rada Związku.

c) Zarząd Związku.

A. WALNE ZGROMADZENIE.

§ 15.

Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd. Zgromadzenia zwyczajne odbywają się co rok. Nadzwyczajne zwołuje Zarząd Związku w razie potrzeby. Na żądanie Rady Związku, lub na pisemne żądanie 1/3 członków rzeczywistych, musi Zarząd zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie.

§ 16.

Udział w Walnem Zgromadzeniu mają prawo brać wszyscy członkowie Związku lecz prawo głosu decydującego przysługuje tylko przedstawicielom członków rzeczywistych i członkom honorowym.

Głosowanie jest jawne.

Na wniosek nie mniej jak 1/3 obecnych członków czynnych, przewodniczący zarządza głosowanie tajne. W razie równości głosów przy jawnem głosowaniu decyduje głos przewodniczącego, a w razie równości przy tajnem głosowaniu, wniosek upada. Związki Powiatowe posiadają na każde rozpoczęte 100 członkom czynnych i na każde pełne lub rozpoczęte 10.000 mieszkańców gmin, będących ich członkami — jeden głos.

Powiatowe Związki Komunalne posiadają na każde rozpoczęte 50.000 mieszkańców — jeden głos.

Jeden przedstawiciel nie może na Walnem Zgromadzeniu mieć więcej niż 4 głosy.

§ 17

Na Walnem Zgromadzeniu przewodniczy Prezes Związku, który ze swej strony zaprasza do Prezydjum 2 sekretarzy i 4 ławników.

§ 18.

Walne Zgromadzenia są prawomocne bez względu na ilość obecnych członków. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Uchwały, dotyczące zmiany niniejszego statutu i rozwiązania Związku oraz mianowania członków honorowych, zapadają większością 2/3 głosów. W razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego.

§ 19.

Porządek obrad Walnego Zgromadzenia należy zakomunikować członkom Związku na 4 tygodnie przed terminem Walnego Zgromadzenia. Wnioski członków mogą być umieszczone na porządku obrad tylko wtedy, jeżeli zostały pisemnie złożone Zarządowi 2 tygodnie przed terminem Walnego Zgromadzenia. Wnioski zgłoszone później lub podczas Walnego Zgromadzenia mogą być rozpatrywane tylko za zgodą większości obecnych uprawnionych do głosowania członków.

§ 20.

Do Kompetencji Walnego Zgromadz. należy:

a) zatwierdzanie sprawozdań z czynności i rachunków Zarządu i Rady Związku;

b) rozważanie wniosków w sprawach mających na celu podniesienie obrony przeciwpożarowej;

c) ustanowienia wysokości składek członkowskich;

d) wybór prezesa, sekretarza i skarbnika Związku oraz ich zastępców;

e) wybór Komisji Rewizyjnej;

f) wybór kandydata na inspektora Pożarnictwa na Wojew. Śląskie i jego zastępcy;

g) mianowania prezesa honorowego i członków honorowych;

h) oznaczenie miejsca Walnego Zgromadzenia;

i) zmiana statutu;

k) rozwiązanie Związku.

§ 21.

Uchwały dotyczące zmiany statutu Związku Wojewódzkiego wymagają zatwierdzenia Rady Naczelnej Głównego Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

B. RADA ZWIĄZKU.

§ 22.

Rada Związku składa się:

a) z prezesa, sekretarza i skarbnika Związku oraz ich zastępców, wybranych przez Walne Zgromadzenie;

b) z prezesów Związków Powiatowych;

c) z Powiatowych Naczelników Pożarnictwa i naczelnika straży kolejowych,

d) z dalszych przedstawicieli każdego Związku Powiatowego w liczbie po 2 wybranych na swych Walnych Zgromadzeniach;

e) z 2 przedstawicieli członków straży kolej.;

f) z przedstawiciela Wojew. Komitetu P.W. i WF.
g) z przedstawiciela Urzędu Wojewódzkiego;
h) z przedstawicieli prawno publicznej instytucji ubezpieczeniowej, działającej na terenie Województwa Śląskiego, przyczem ilość przedstawicieli określa Rada Związku;
i) z członków Komisji Rewizyjnej;
k) z członków honorowych;
l) z inspektora Pożarnictwa na Województwo Śląskie, względnie jego zastępców.

UWAGA: Przedstawiciele wymienionych pod lit. f, g i h niniejszego statutu wyznaczają corocznie władze odnośnych instytucyj.

§ 23.

Do zakresu działania Rady Związku Wojewódzkiego należy:
a) rozważanie wniosków w sprawach mających na celu podniesienia obrony przeciwżarowej;
b) uchwalanie wniosków o zmianie statutu niniejszego;
c) uchwalenie wniosków o rozwiązaniu Zw. Wojewódzkiego;
d) uchwalenie i zatwierdzenie rocznego preliminarza budżetowego i planu działalności;
e) decydowanie o kupnie i sprzedaży nieruchomości i obciążenie ich długami;
f) decydowanie i przyjmowanie warunkowych darowizn i zapisów;
g) zatwierdzanie sprawozdań z czynności, wykonania budżetu i planu działalności Zarządu Związku;
h) czuwanie nad wykonaniem uchwał Walnego Zgromadzenia
i) wybór przedstawicieli do Rady Naczelnej Gł. Zw. Str. Poż. R. P.
k) zatwierdzenie wyboru Inspektora Pożarnictwa na Województwo Śląskie.

§ 24.

Rada Związków jest instytucją odwoławczą w razie wykluczenia członka przez Zarząd.

§ 25.

Posiedzenie zwyczajne Rady zwołuje Zarząd conajmniej 2 razy do roku. Posiedzenia nadzwyczajne zwołuje Zarząd z własnej inicjatywy lub na żądanie pisemne Zarządu Głównego Związku Str. Pożarnych Rzp., Komisji rewizyjnej, lub też 1/3 czł. Rady w terminie 3 (trzy) tygodniowym od daty zgłoszenia żądania.

§ 26.

Zawiadomienia o posiedzeniach winny być przesyłane, wraz z porządkiem obrad, imiennie członkom na 2 tygodnie przed terminem posiedzedzenia.

§ 27.

Na posiedzeniach Rady przewodniczy prezes Związku, w razie jego nieobecności, jego zastępca. Posiedzenia i uchwały Rady są prawomocne przy obecności conajmniej 1/3 ogólnej ilości członków Rady. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów obecnych, z wyjątkiem uchwał dotyczących kupna i sprzedaży nieruchomości, obciążaniu ich długami, które to uchwały wymagają 2/3 większości głosów przy obecności połowy członków Rady. W razie równości głosów przechodzi wniosek, za którym się wypowiedział przewodniczący. Przewodniczący zawsze głosuje. Kadencja Rady trwa jeden rok.

C. ZARZĄD ZWIĄZKU.

§ 28.

Zarząd składa się z: prezesa, sekretarza, skarbnika Związku ich zastępców i Inspektora Pożarnictwa. Kadencja członków Zarządu trwa jeden r.

§ 29.

Zarząd jest organem wykonawczym Rady i jako taki kieruje pracami Związku w myśl zarządzeń Rady Związków i uchwał Walnego Zgromadzenia. W szczególności do zakresu działalności Zarządu Związku należą:
a) przyjmowanie i wykluczenie członków;
b) wykonywanie uchwał Rady i Wal. Zgrom.,
c) opracowanie przedstawienie wniosków Radzie i Walnemu Zgromadzeniu;
d) opracowanie preliminarza budżetowego i planu działalności oraz sprawozdanie z ich wykonania;
e) dysponowanie funduszami Związku w granicach budżetu;
f) przyjmowanie i zwalnianie personelu technicznego i biurowego;
g) wykonywanie kontroli nad działalnością Zw. Pow. i udzielanie dyrektyw w ramach obowiązujących regulaminów i instrukcji;
h) uchylanie niezgodnych ze statutem i wydanemi przepisami uchwał Walnych Zgromadzeń Zw. Pow.
i) zatwierdzenie planu działalności i sprawozdań Zw. Pow.
k) rostrzyganie odwołań na decyzję Zarządu Zw. Pow.
l) przyznawanie odznaczeń w myśl Regulaminu odznaczeń Gł. Zw. Rz. P.,
m) powoływanie Komisyj;
n) opinjowanie o zasiłkach dla członków Zw.

§ 30.

Prezes Zarządu reprezentuje Związek na zewnątrz, roztacza ścisły nadzór na pracami Zw. i przewodniczy na posiedzeniach Zarządu, Rady i Walnego Zgromadzenia.

W razie nieobecności prezesa w prawa i obowiązki jego wstępuje jego zastępca.

Honorowemu Prezesowi przysługuje prawo przewodniczyć na posiedzeniach Rady i Walnego Zgromadzenia.

§ 31.

Wszelkiego rodzaju umowy, zobowiązania i akty w imieniu Związku, winny być podpisywane przez prezesa lub jego zastępcę łącznie z sekretarzem Związku względnie jego zastępcą i dalszym członkiem Związku. Wszelką korespondencję o charakterze ogólnym podpisuje prezes lub jego zastępca i sekretarz lub jego zastępca.

§ 32.

Posiedzenia zwyczajne Zarządu Związku odbywają się conajmniej raz na miesiąc. Zarząd zwołuje prezes lub jego zastępca.

§ 33.

Posiedzenia Zarządu są prawomocne przy obecności prezesa lub jego zastępcy i conajmniej 3 czł. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, w w razie zaś równości głosów, przechodzi wniosek, za którym wypowiedział się przewodniczący. Przewodniczący zawsze głosuje.

§ 34.

Odpisy i wyciągi z ksiąg i protokółów Związku podpisane przez prezesa i sekretarza Zarządu mają moc orginału.

D. ORGANA WYKONAWCZE.

§ 35.

Do urzeczywistnienia celów Związków wśród straży pożarnych oraz u władz administracyjnych i samorządowych, Związek posiada personel techniczny, działający z ramienia i na zlecenie Zarządu Związku. Przełożonym całego personelu technicznego działającego w Związku Wojewódzkiem i Zw. Pow. jest Inspektor Związku Wojew.

Inspektor Związkowy jako: Inspektor z Pożarnictwa na Województwo Śląskie, wybrany przez Walne Zgromadzenie i zatwierdzony przez Radę i przez Wojewodę, roztacza swą opiekę nad strażami związkowemi i całem pożarnictwem na terenie Województwa Śląskiego oraz nadzoruje czynności Powiatowych Naczelników Pożarnictwa.

Podział pracy ustanawia Regulamin wypracowany przez Zarząd Związku.

E. FUNDUSZE.

§ 36.

Fundusze Związku tworzą się:

a) z dochodów z własnego majątku i przedsiębiorstw Zw.

b) ze składek członkowskich;

c) z zasiłków władz rządowych i samorząd.

d) z ofiar, darowizn i zapisów;

e) z procentów od kapitałów;

f) z wszelkich innych wpływów.

§ 37.

Wszelkie wypłaty w granicach budżetu dokonywane są za asygnacjami z podpisem prezesa lub zastępcy prezesa.

Pokwitowanie z odbioru pieniędzy podpisuje skarbnik. Czeki bankowe podpisuje prezes lub jego zastępca i skarbnik Zarządu.

§ 38.

Kapitały Związku lokuje się w instytucjach finansowych według decyzji Zarządu.

§ 39.

Skarbnik Zarządu prowadzi księgi i rachunkowość. Corocznie, nie później niż w ciągu kwartału po ukończeniu roku budżetowego Zarząd Związku składa Radzie i Walnemu Zgromadzeniu Zw. sprawozdanie z ogólnej działalności Związku oraz sprawozdanie rachunkowe.

§ 40.

W razie rozwiązania Związku Wojewódzkiego fundusze i pozostały majątek przeznaczony będzie na cele miejscowego pożarnictwa.

§ 41.

Koszta związane z przejazdami na posiedzenia członków Zarządu Związku, ponosi Związek w wysokości kosztów biletów kolejowych II kl. oraz dyjet dziennych odpowiadających djetom urzędnikom Województwa Śląskiego 8-ej grupy.

F. KOMISJA REWIZYJNA.

§ 42.

Walne Zebranie Związku Wojewódzkiego wybiera z pośród członków Związku niebędących członkami Zarządu Wojewódzkiego. Komisję Rewizyjną składającą się z 3 członków i zastępców.

Do zakresu czynności Komisji Rewizyjnej należy sprawdzanie ksiąg kasowych i rachunkowości, sprawozdań finansowych Zarządu Związku oraz zwykłą lub nagłą rewizję kasy.

Wyniki i wnioski Komisja przedstawia Radzie i Walnemu Zebraniu Związku na piśmie po uprzedniem zakomunikowaniem ich Zarządowi Związku.

§ 43.

Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego odbytem w Mysłowicach w dniu 1 września 1929 r. i uchwały Zarządu Zw. z d. 30 maja 1930 roku, Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1930 roku.

Dotychczasowy statut Związku z d. 11 lipca 1926 roku z dniem 1 czerwca 1930 roku traci swą moc obowiązującą.

Katowice, dnia 30 maja 1930 r.

(—) *Mildner* (—) *Broncel* (—) *Koj* (—) *Grześ*
(—) *Jachelski* (—) *Baron* (—) *Rzeźniczek*
(—) *Ślązak* (—) *Widuch* (—) *Markieton*
(—) *Tomeczek* (—) *Kołek.*

Konserwacja gaśnic.

Kardynalnym warunkiem użyteczności ręcznej gaśnicy chemicznej jest jej konserwacja. Należyte wypełnienie tego warunku, w pierwszym rzędzie zależy od wymagań jakie konserwacji stawia konstrukcja poszczególnych typów gaśnicy i jej wykonanie.

Zważywszy, iż na terenie górnośląskiej części naszego wojew., wśród kilkunastu tysięcy gaśnic rozmieszczonych dla względów bezpieczeństwa ogniowego znajdujemy conajmniej 15 różnych typów i patentów, zagadnienie konserwacji nie jest tak łatwem do rozwiązania, jakby na pierwszy rzut oka mogło się zdawać.

Wśród trzech zasadniczych typów ręcznych gaśnic chemicznych: płynnych, pianowych i proszkowych, zwłaszcza proszkowe powodują najwięcej kłopotów. Opinja ta nie jest wyłącznie moją, wszyscy bowiem wybitni fachowcy dzielą ją bez zastrzeżeń.

I to l zarówno fachowcy polscy jak i zagraniczni.

Nim przejdę do omówiania warunków konserwacji tego właśnie typu gaśnic, pozwalam sobie przytoczyć tu ogólną opinję redaktora „Le Pompier Belge“ o gaśnicach proszkowych.

„Proszek alkaliczny może stłumić płomienie drzewa, o ile jest użyty z bardzo bliska i bardzo zręcznie. Ponieważ wszystkie przewody elektryczne (mowa tu o pożarach spowodowanych przez tak zwane „krótkie spięcie“) są umieszczone na na pewnej wysokości nad ziemią, staje się to wprost niemożliwe wskutek odległości między operatorem (pracującym gaśnicą) i ogniem; pozatem pył tego proszku w miejscu zamkniętem unosi się obłokach, utrudniając orjentowanie się w wynikach działania.

Inne jeszcze niebezpieczeństwo, tkwiące w samym aparacie, przemawia za zarzuceniem tego systemu. Jest fizycznem niepodobieństwem ochronić aparat przed zawilgoceniem, pod wpływem którego tworzą się zbrylenia, zatykające wylot i mogące spowodować eksplozję, stwarzając w ten sposób nowe niebezpieczeństwo dla gaszącego.

Nawiasem wspominamy, że szybkie wyczerpywanie się dwutlenku węgla (CO_2) podczas użycia aparatu, czyni zeń przedmiot bezużyteczny“.

Tyle mówi oficjalna opinja strażacka belgijska. U nas, wśród doświadczonych strażaków, gaśnice proszkowe nie cieszą się zaufaniem, jak to widać z artykułu komendanta Milewskiego z Bydgoszczy zamieszczonego na łamach miesięcznika „Strażactwo Zawodowe“.

Dlatego obecnie rzadko gdzie się zdarza, aby strażak fachowiec zakupował gaśnice proszkowe dla celów bezpieczeństwa ogniowego. Nie oto jednak chodzi nam w niniejszym artykule. Jak już wspomniano na wstępie, wśród tych kilkunastu tysięcy rozmieszczonych na Slasku gaśnic ręcznych, znaczny procent stanowią gaśnice proszkowe. Miast je przeklinać, miast uznawać je tylko za bezużyteczne graty lub usuwać, raczej trzeba zająć się niemi, usprawnić opiekę konserwacyjną, a w wypadku potrzeby mogą nam jeszcze oddać niejakie usługi. Gdyż aczkolwiek nie posiadają one 100% zalet, wszakże przy dobrej konserwacji i umiejętnem zużytkowaniu mogą się ewentualne stać użytecznemi.

Rozważmy więc momenty, które są uwzględnione w powszechnej opinji fachowców o wadach proszkowych gaśnic w konserwacji.

Pierwszą z nich jest trudność utrzymania proszku, stanowiącego zawartość gaśnicy, w stanie absolutniej hygroskopijności. Najmniejsze nasycenie wilgocią proszku, zwłaszcza przy wylocie, powoduje kluszczenie (zbryłowanie), a w konsekwencji zatkanie się otworu wylotowego. W chwili użycia gaśnicy, gdy przez otwarcie zaworu butli z kwasem węglowym w prowadzimy tenże do gaśnicy, zaś otwór wylotu jest zatkany, proszek nie może być wyrzucony i nie spełni gaśnica swego przeznaczenia. Gdy przytem ciśnienie kwasu węglowego przewyższy wytrzymałość blaszanego płaszcza aparatu — nastąpić może wypadek rozerwania gaśnicy i ewentualnego poranienia obsługi.

Drugą wadą jest ulatnianie się kwasu węglowego, który w stalowej butli znajduje się pod wysokiem ciśnieniem. Najszczelniejsza armatura łącząca butle z aparatem, najidealniej doszlifowany zawór, ba, nawet i ścianki butli i przewodów armaturowych nie są w możności przez dłuższy okres czasu utrzymać ciśnienia kwasu węglowego na niezmiennej, manometrycznej wysokości. Wskutek tego, zasadniczego niedomagania, nigdy nie posiada się dostatecznej pewności, czy gaśnica działać będzie należycie w razie potrzeby.

Wymienione dwa główne momenty trudności konserwacyjnych, pokrywają zresztą całkowicie szereg cały innych drobniejszych, na które użalają się prakktycy.

Jakie więc należałoby zastosować środki konserwacyjne, celem zabezpieczenia się od wymienionych niedomagań, a przeto przywrócenia choćby częściowego zaufania do gaśnic proszkowych.

Pierwszym środkiem zabezpieczającym w pewnej mierze (bowiem nie gwarantującym całkowicie) — przed zbryłowaniem się proszku gaśniczego wypełniającego aparat, jest hermetyczne zamknięcie go w naczyniu aparatu a przez to absolutne odcięcie dopływu powietrza nasyconego wilgocią. Tutaj jednak mysimy wykluczyć wszelkie krany lub zawory, gdyż w chwili użycia aparatu — a więc chwili podniecenia psychicznego — posługujący się gaśnicą może zapomnieć o potrzebie otwarcia zaworu wylotowego i spowodować pęknięcie aparatu. Zamknięcie wylotu może być tylko rodzaju automatycznie usuwanego w chwili uruchomienia gaśnicy. Zamknięcie takie sporzadza się bądź z gumowego obwiązania wylotu, bądź też z korka woskowego.

Zarówno jeden jak i drugi sposób nie jest trwałym a przeto należy ciągle (perjodycznie) kontrolować stan zamknięcia, przez sprawdzanie obwiązania lub korka, oraz przez sprawdzanie czy proszek w wylocie się znajdujący nie uległ zbryłowaniu. Gdy stwierdzimy w czasie kontroli, że proszek jest skluszczony, musimy zmienić zawartość gaśnicy natychmiast.

Celem zmniejszenia sposobności zbryłowania się proszku w gaśnicy, gaśnice proszkowe wieszać należy tylko wyłącznie wewnątrz budynków, w salach, pokojach, korytarzach ogrzewanych normalnie. I wnętrza budynków stanowią wyjątki. Kuchnie, pralnie, kotłownie wszelkiego rodzaju gdzie unosi się para wodna — kościoły, szkoły, teatry, cyrki i tp. lokale, gdzie zbiera większa ilość osób, wypełniające się parą oddechu ludzkiego, również wpływają na przyśpieszenie procesu kluszczenia się proszku gaśniczego.

Celem uchronienia się od niespodzianek ze strony ewetualnych wypadków zbyt szybkiego spadku ciśnienia w butli z kwasem węglowym, a więc unieruchomienia gaśnicy, należy po świeżem naładowaniu butli zaplombować takową specjalną plombą. Plomba ta, zrywana przy otwieraniu zaworu, będzie gwarancją, iż w międzyczasie nie otwierano zaworu a przeto nie wypuszczono znaczniejszych ilości gazu prężnego. Następnie — stała kontrola gaśnic a ściślej ciśnienia w butlach. Prawda, że kontrola stopnia prężności gazów już sama przez się oddziaływa ujemnie na tą prężność, lecz na to jeszcze nie mamy środka zaradczego.

A więc kontrola, kontrola i jeszcze raz kontrola istotnej gotowości aparatu do skutecznego działania w razie potrzeby. Przy najmniejszem błędzie w działaniu aparatu zauważonemi w czasie kontroli — należy gaśnicę taką usunąć z wieszaka i założyć ją tam z powrotem dopiero po uzupełnieniu braków.

Lepiej bowiem nie posiadać zupełnie gaśnicy, niż mieć ją w stanie nie gwarantującym żądanych skutków. Dlatego, tylko w atmosferze troskliwej konserwacji i kontroli, będziemy mieli 100% pewności iż gaśnice nie zawiodą nas w razie potrzeby.

STRAŻAK.

Opłata stemplowa.

Często zdarzały się wypadki zapytań, czy związki straży pożarnych od swych podań są wolne od uiszczenia opłaty stemplowej. Zdania w tym kierunku były różne.

Wydział Skarbowy przy Sląskim Urzędzie Wojewódzkim reskryptem z dnia 16 lipca 1929 roku L. dz. V—2460-29 oznajmił, że wszelkie podania stowarzyszeń lub związków, których zadanie oświatowe lub dobroczynne jest, są wolne od opłaty stemplowej na zasadzie art. 144 punktu 1 ustawy stemplowej z dnia 1 lipca 1926 r,, (Dz. Ust. R. P. № 98 poz. 570). O ile jednak ich zadanie jest inne a niżeli wymieniona wyżej działalność i wnoszą podania o zezwolenia na urządzania zabawy albo festynu, które można zaliczyć do widowiska lub koncertu publicznego, a czysty zysk przeznaczają w całości na cele społeczne, oświatowe albo kulturalne, takie podanie również są wolne od opłaty stemplowej i to na zasadzie art. 142 punkt 22 powyżej cytowanej ustawy.

Orzeczeniem tem nie jest jednak kwestja dotycząca straży pożarnych wyjaśniona. Również w przepisach wykonawczyah od ustawy w opłacie

stemplowej nie można odnaleźć, czy straże pożarne należy zaliczać do stowarzyszeń dobroczynnych, wobec czego powstał spór między Związkiem Straży Pożarnych Województwa Sląskiego i jednem Magistratem z terenu Górnego Sląska o uiszczenie opłaty stemplowej od rachunku wystawionego przez Związek Straży Pożarnych za czasopismo „Strażak Sląski“.

Związek Straży Pożarnych opierający się na statucie uchwalonym na Walnem Zgromadzeniu i następnie uznany statut ten przez miarodajne władze ma na celu organizowanie na terenie Województwa Sląskiego działalności obrony od pożarów. Wydatki swe pokrywa on ze subwencji, które otrzymuje od Sląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Według art. 144 liczby 1 włącznie z art. 16 ust. 1 wolne od obowiązku uiszczenia pocztowej opłaty stemplowej -są między innemi również związki, których zada nie stanowi działalność dobroczynna. Zdaniem moim Związek Straży Pożarnych bezwzględnie zaliczyć można do instytucji dobroczynności, albowiem jak już wyżej podałem celem jego jest organizowanie straży pożarnych, mających jedynie na celu bezinteresowne bronienie obywateli jak i Państwa na wypadek pożaru i powodzi, oraz na specjalne zarządzenie władz państwowych, straże pożarne zmuszone są się zjawić do pomocy przy wykonywaniu służby bezpieczeństwa.

Wobec powyżej zaprowadzonych wątpliwości względnie różnych zdań, zwrócił się Zarząd Związku Straży Pożarnych do Wydziału Skarbowego przy Sląskim Urzędzie Wojewódzkim o decyzję w powyższej sprawie. Wydział Skarbowy pismem z d. 19 maja 1930 r. pod L. dz. O—V—177-30 orzekł, że Związek Straży Pożarnych Województwa Sląskiego, jako zrzeszenie którego zadanie stanowi wyłącznie działalność dobroczynna, jest zwolniony od opłat stemplowych w granicach określonych w art. 16, 86 (ust. 2), 112 (pkt. 3), 120 (p. 1 i 2), 137 (p. 8), 139 (p. 1, 144 (p. 1), i 160 (p. 3, ust. ost,), ust. o opłatach stemplowych.

Związek Straży Pożarnych jest więc nie tylko zwolniony od wszelkich podań od uiszczenia opłaty stemplowej, lecz również od pokwitowań stwierdzających odbiór przedmiotów.

Po myśli reskryptu Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 28 listopada 1928 r. L. dz. O. B. 1731-1-28 są Związki przysposobienia wojskowego wolne od opłaty stemplowej. Reskrypt ten ma analogiczne zastosowanie do Straży Pożarnych, gdyż są uzane jako przysposobienie wojskowe, o ile prowadzą istotnie prace P. W. i W. F.

B A R O N.

Ubezpieczenie strażaków od nieszczęśliwych wypadków.

Leży na naszem, redakcyjnem biurku wykaz straży pożarnych, które w przepisanym terminie, to znaczy do dnia 1 kwietnia b. r. zgłosiły do Kasy Strażackiej swych czynnych członków do ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków w służbie strażackiej.

W imię dobra sprawy stwierdzić to musimy publicznie, z całą otwartością, iż wykaz ten to jaskrawy dokument karygodnego niedbalstwa kierowniczych jednostek naszych, śląskich straży pożarnych, o najistotniejsze potrzeby członków czynnych.

Oto na 248 ochotniczych, zawodowych, przemysłowych i kolejowych straży pożarnych działających na terenie górnośląskiej części naszego Województwa, do ubezpieczenia w Kasie Strażackiej zgłosiło się zaledwie — 34 straży pożarnych. Jeśli nawet przyjmiemy, iż straże zawodowe, kolejowe i przemysłowe podlegają zabezpieczeniu w publicznych zakładach ubezpieczeń, oraz że około 100% czyli również 34 straży pożarnych ochotniczych ubezpiecza swych członków w prywatnych zakładach ubezpieczeń celem osiągnięcia wyższych odszkodowań, otrzymamy jednak cyfrę około 120 straży pożarnych zupełnie zaniedbujących swych podstawowych obowiązków względem swych członków.

A przecież istnieją i obowiązują na terenie górnośląskiej części niedwuznaczne przepisy nakazujące zabezpieczenie strażaków nawet członków przymusowej straży pożarnej. Zwrócić przeto komu należy uwagę jesteśmy w tej chwili zmuszeni, że w wypadkach stwierdzenia zaniedbania przez powołane czynniki tego kardynalnego obowiązku, władze strażackie kierować będą sprawę na właściwe drogi, celem ukarania winnych. Wymagając bowiem od członków czynnych ofiarnej pracy w obronie przecipożarowej, gmina musi im zapewnić minimum egzystencji na wypadek choroby, kalectwa, lub stałej niezdolności do pracy, spowodowanych służbą strażacką. Rodzina strażacka, który ofiarnie życie swe złożył w służbie strażackiej, musi otrzymać zaopatrzenie, a nieoczekiwać darowizny lub łaski miłosierdzia ludzkiego.

Jak wspominaliśmy na wstępie, sprawa ta winna stać się publiczną wiadomości celem napiętnowania niedbalstwa organizacyjnego i dlatego podajemy wykaz tych straży pożarnych, które zgłosiły swych członków do ubezpieczenia w kasie strażackiej:

Biertułtowy pow. Rybnicki;
Bieruń Stary „Lignoza“ pow. Pszczyński;
Chudów powiat Rybnicki;
Dębieńsko Stare pow. Rybnicki;
Gierałtowice „ „
Gostyń pow. Pszczyński;
Gołkowice pow. Rybnicki;
Gardawice pow. Pszczyński;
Jejkowice pow. Rybnicki;
Katowice III
Kobyla pow. Rybnicki;
Koszęcin pow. Lubliniecki
Katowice—Załęże
Lubecko pow. Lubliniecki;
Lędziny „Szyby Piast“ pow. Pszczyński;
Lędziny „ „
Łaziska Górne „ „
Miasteczko Sląskie „ Tarnogórski
Mysłowice powiat Katowicki
Makoszowy „ „
Marklowice D. „ Rybnicki;
Nowa Wieś „ Katowicki
Niedobczyce „ Rybnicki
Ornontowice „ Pszczyński
Pawonków „ Lubliniecki
Pstrożna „ Rybnicki
Paniowy „ Pszczyński
Radzionków „ Tarnogórski
Skrzyszów „ Rybnicki
Syrynia „ „
Swierklany G. „ „
Siemianowice Sl. „ Katowicki
Tychy „ Pszczyński
Wielkie Piekary „ Swiętochłowicki.

Dział Oficjalny Związku.

Posiedzenie Zarządu Związku Straży Poż. Województwa Śląskiego.

W godzinach popołudniowych we wtorek dnia 20-go maja br. w sali Miejskiej Straży Pożarnej w Katowicach odbyło się posiedzenie Zarządu Zw. Wojewódzkiego pod przewodnictwem Prezesa druha J. Mildnera. Obecni członkowie: wiceprezesi — P. Broncel z Radzionkowa i Fr. Grześ z Król Huty, insp. Pachelski, sekr. Baron R., Skarbnik Ślązak L. oraz członkowie-ławnicy: Koj J. z Mikołowa, W. Kołek z Katowic, Markieton K. z Łagiewnik, Rzeźniczek M. z Lubilńca, Widuch W. z Katowic i Tomeczek F. z Rybnika.

Po odczytaniu przez sekretarza druha Barona protokółu poprzedniego posiedzenia Zarządu, który to protół przyjęto bez uwag uzupełniających, przystąpiono do następnego punktu porządku orad a mianowicie, przyznania odznaczeń. Z powodu zbliżającego się terminu Dorocznego Walnego Zjazdu Wojewódzkiego, poszczególne powiatowe Związki Straży Pożarnych wystąpiły z całą masą wniosków o odznaczenia. Na innem miejscu niniejszego numeru „Strażaka Śląskiego“ podajemy wykaz przyznanych odznaczeń „za wysługę lat“, co leży w kompetencji Zarządu Związku Wojewódzkiego, postanowiono wystąpić do Głównego Związku Straży Pożarnych R. P. z wnioskami na przyznanie: 4-ch medali za dzielność i odwagę, 1 dyplom uznania, 3 listów pochwalnych, 1 srebrnego medala zasługi i 9 bronzowych medali zasługi.

W związku ze sprawą ustalenia porządku obrad na Walne Zgromadzenie delegatów Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego jakie odbyć się ma w dniu 6 lipca br., Zarząd Związku po dłuższej dyskusji postanowił odbyć specjalne posiedzenie w dniu 30 maja br. o godzinie 17-ej w lokalu Miejskiej Straży Pożarnej w Katowicach.

Po załatwieniu szereg spraw bieżących, bądź skierowaniu ich do właściwych komisji, Przewodniczący druh Prezes Mildner zamknął posiedzenie hasłem „Czołem“.

Konferencja grona sędziowskiego na powiatowe zawody strażackie.

W godzinach przedpołudniowych, w niedzielę, dnia 25 mają br. w lokalu Miejskiej Straży Pożarnej w Katowicach, odbyła się pod przewodnictwem inspektora Pachelskiego konferencja grona członków Związku, zaproszonych przez Zarząd Związku Str. Pożarnych Województwa Śląskiego na sędziów dla tegorocznych powiatowych zawodów strażackich.

Na konferencje przybyli druhowie: Baron z Katowic, Boronowski z Wełnowca, Gruszka z Katowic, Królik z Szopienic, Kruczek z Szopienic, Kahlert z Hajduk Wielkich, Kochoń z Łagiewnik, Kosterka z Katowic, Nytz z Katowic, Rzeźniczek z Lublińca, Reczek z Brzezin Śląskich, Smak z Knurowa, Wiedeman z Chorzowa, i Wencel z Niewiadomia Górnego.

Po zagajeniu konferencji przez przewodniczącego i uprzytomnieniu uczestnikom zasad regulaminu zawodów przez odczytanie i skomentowanie obszerne głównych artykułów, uzgodniono procedurę ustalania ocen za wyczyny ćwiczebne na zawodach, a także tabelę ocen w punktach za odnośne dla wykonania ćwiczeń — czasy.

Tabelę ocen, dla uprzytomnienia jej zainteresowanym strażom pożarnym, zamieszczamy w niniejszym numerze na innem miejscu.

W dalszym ciągu obrad omawianej konferencj dokonano podziału sędziów na poszczególne zawody według następującego planu:

1. Powiatowe Zawody Straży Pożarnych z Nowej Wsi, dla straży pożarnych z terenu powiatu Katowice—Wieś, w niedzielę dnia 15 czerwca br.

Rzeźniczek Maksymiljan z Lublińca,
Smak Wiktor z Knurowa,
Cebula Józef z Tarnowskich Gór,
Nytz Jan z Katowic,
Kochoń Antoni z Łagiewnik,
Reczek Karol z Brzezin,
Kosterka Teodor z Katowic.

2. Powiatowe Zawody dla Straży Pożarnych z terenu powiatu Świętochłowickiego, w niedzielę, dnia 22 czerwca br.

Baron Ryszard z Katowic,
Ślązak Ludwik z Nikiszowca,
Gruszka Franciszek z Katowic,
Grabe Reinhold z Mysłowic,
Wiedeman Franciszek z Chorzowa,
Królik Ludwik z Szopienic,
Smak Wiktor z Knurowa,
Boronowski Piotr z Wełnowca.

3) Zawody Straży Pożarnych z terenu Miasta Katowice w niedzielę, dnia 29 czerwca b. r.

Rzeźniczek Maksymiljan z Lublińca,
Baron Ryszard z Katowic,
Kruczek Szymon z Szopienic,
Ślązak Ludwik z Nikiszowca,
Tomeczek Feliks z Rybnika,
Wencel Franciszek z Niewiadomia Górnego,
Kochoń Antoni z Łagiewnik.

4) Zawody Powiatowe w Rybniku w niedzielę, dnia 13 lipca br. r. dla straży pożarnych z terenu powiatu Rybnickiego.

Kahlert Karol z Hajduk Wielkich,
Baron Ryszard z Katowic,
Królik Ludwik z Szopienic,
Ślązak Ludwik z Nikiszowca,
Grabe Reinhold z Mysłowic
Nytz Jan z Katowic,
Kosterka Teodor z Katowic,
Gruszka Franciszek z Katowic.

5) Powiatowe Zawody w Mikołowie dla straży pożarnych z terenu powiatu Pszczyńskiego w niedzielę, dnia 20 lipca b. r.

Rzeźniczek Maksymiljan z Lublińca,
Baron Ryszard z Katowic,
Kahlert Karol z Hajduk Wielkich
Boronowski Piotr z Wełnowca,
Wiedeman Franciszek z Chorzowa,
Kruczek Szymon z Szopienic,
Wencel Franciszek z Niewiadomia Górnego,
Gruszka Franciszek z Katowic.

6) Powiatowe Zawody w Swierklańcu dla straży pożarnych z terenu powiatu Tarnogórskiego w niedzielę dnia 27 lipca br.

Boronowski Piotr z Wełnowca,
Koszyk Teodor z Pszczyny,
Rzeźniczek Maksymiljan z Lublińca,
Baron Ryszard z Katowic,
Kochoń Antoni Łagiewnik,
Nytz Jan z Katowic,
Kosterka Teodor z Katowic,
Gruszka Franciszek z Katowic.

Na podkreślenie zasługują niektóre wnioski zgłoszone na konferencji a domagające się obostrzenia

wymagań w zakresie umundurowania i uzbrojenia drużyn stających do zawodów. Jest to pocieszającym objawem dążenia do przyśpieszenia postępu ujednolicenia formalnej strony naszej organizacji.

W rezultacie odbytej konferencji grona sędziowskiego zwracamy uwagę zainteresowanym kierownikom straży pożarnych na regulamin zawodów zamieszczony w numerze „Strażaka Śląskiego z d. 15 kwietnia br. oraz na tabelę ocen zamieszczoną w niniejszym numerze.

Na zakończenie opisanej konferencji, z uwagi na zebranie się kilku czynnych działaczy strażackich, druh Ludwik Ślązak — Komendant Zawodowej Str. Pożarnej kopalni „Giesche w Nikiszowcu, wygłosił wielce ciekawy referat na temat „Rozliczne źródła wody dla celów pożarniczych w przemyśle". Zarówno temat referatu jak niemniej sposób ujęcia przedmiotu oraz postawienia wniosków końcowych — wywołał duże zainteresowanie wśród uczestników konferencji i ożywioną dyskusję. W rezultacie debat jakie spowodowało wygłoszenie rzeczonego referatu, zaapelowano do referenta — druha Ślązaka — aby zechciał referat swój w formie artykułu zamieścić w jednym z najbliższych numerów „Strażaka Śląskiego".

Posiedzenie Zarządu Powiatowego Związku Straży Poż. na pow. Pszczyński.

W środę, dnia 28 maja br. w godzinach popołudniowych odbyło się w lokalu Magistratu miasta Mikołowa posiedzenie Zarządu Powiatowego Związku Straży Pożarnych na powiat Pszczyński. Przewodniczył Prezes Związku p. burmistrz Koj, obecni członkowie Zarządu: sekr. druh Szott, skarbnik druh Paduch: oraz członkowie druhowie: Klement z Mikołowa i Jarosz z Lędzin. Na rzeczonym posiedzeniu był również obecny Wojew. Inspektor Poż. druh Pachelski.

Po zagajeniu posiedzenia i powitaniu przybyłych, druh Prezes Koj zobrazował sprawy bieżące jakie się w między czasie nagromadziły do załatwienia a zwłaszcza kwestja Walnego Zjazdu Powiatowego i związanych z tem przygotowań.

Odczytany przez druha sekretarza Szotta protokół poprzedniego posiedzenia Zarządu, został bez zmian lub uzupełnień jednogłośnie zatwierdzony.

Jako najpilniejszą ze spraw na opisywane posiedzenie Zarządu, przedłożył druh Prezes Koj pod rozwagę Zarządu sprawy Walnego Zjazdu Powiatowego, przedstawiejąc ogólny szkielet programu.

Stosownie do terminarza zbiorowych czynności strażactwa śląskiego w roku bieżącym, Walny Zjazd Powiatowego Związku Straży Pożarnych na powiat Pszczyński przypada na niedzielę dnia 20 lipca br. Zjazd ten odbywać się będzie w Mikołowie z racji jubileuszu miejscowej Ochotniczej Straży Pożarnej. W tymże dniu odbędą się powiatowe zawody straży pożarnych z terenu powiatu Pszczyńskiego.

Ogólny przeto program tej niedzieli w Mikołowie przedstawia się jak następuje:

Godzina 6-ta rano — Pobudka na ulicach miasta przez orkiestrę;
„ 7.30 „ — Zbiórka na rynku przybyłych delegacyj i straży pożarnych;
„ 8.20 „ — Raport zgromadzonych straży pożarnych i przegląd przez władze strażackie;
„ 9.00 „ — Nabożeństwo w kościele;
„ 10.00 „ — Dekoracja zasłużonych działaczy na polu pożarnictwa i wręczenie pamiątkowego odznaczenia Str. Pożarnej miejscowej jako jubilatce, poczem defilada przed Władzami;
„ 11.00 „ — Walne Zgromadzenie delegatów Związku Straży Pożarnych na sali Hotelu Polskiego;
„ 13.00 w p. — Przerwa obiadowa;
„ 15.00 pop. — Powiatowe Zawody Straży Pożarnych z terenu pow. Pszczyńskiego na stadjonie na Wymyślance;
„ 19.00 w. — Zakończenie zawodów i przemarsz straży biorących udział w zawodach ulicami miasta;
„ 20.00 w. — Zabawy na salach.

Szczegółowy program powyższej uroczystości (według podanego ogólnego planu) będzie wypracowany przez specjalny Komitet Wykonawczy wyłoniony przez Zarząd Jubilatki — Ochotniczej Straży Pożarnej w Mikołowie, który czyni już przeróżne starania, aby przybyłym na uroczystości jubileuszowe i Powiatowy Zjazd Pożarnym i Gościom dzień spędzony w Mikołowie jaknajwięcej umilić i uprzyjemnić.

W dalszym ciągu posiedzenia Zarządu Pow. Związku, ustalono porządek obrad Walnego Zgromadzenia delegatów:

1) Zagajenie i powitanie przedstawicieli władz, gości i delegatów;
2) Sprawdzenie listy obecności;
3) Sprawozdania Zarządu:
   a) sekretarza,
   b) Skarbnika,
   c) Ogniomistrza Powiatowego;
4) Sprawozdanie z Kasy Pośmiertnej;
5) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
6) Udzielenie Zarządowi absolutorjum;
7) Plan działalności Związku Powiatowego na rok 1930-ty;
8) Zatwierdzenie preliminarza budżetowego na rok 1930-31;
9) Rozpatrzenie wniosku o podwyższenie składki i świadczeń Kasy pośmiertnej;
10) Ustalenie miejsca następnego Walnego Zgromadzenia;
11) Wolne wnioski;
12) Zamknięcie.

W związku z zawodami powiatowemi straży pożarnych, niezależnie od nagrody przechodniej jaka istnieje na terenie powiatu, Zarząd postanowił asygnować sumę złotych 200.— na nagrody dla straży pożarnych biorących udział w zawodach.

W sprawie Walnego Zgromadzenia postanowiono odbyć jeszcze jedno posiedzenie Zarządu Związku przed Zjazdem powiatowym, dla ostatecznego sprecyzowania i sformowania wniosków.

W sprawach bieżących załatwiono delegację przedstawicieli na uroczystości jubileuszowe, a mianowicie: do Piotrowic Śląskich — w d. 1 czerwca br. druha Prezesa Koja i sekretarza Szotta, zaś do Krasów 15-go czerwca b. r. druhów: Klementa i Jarosza.

Po załatwieniu szeregu innych spraw bieżących; po przeszło trzy-godzinnych obradach, Przewodniczący druh Prezes Koj podziękował członkom za przybycie na posiedzenie i zamknął obrady hasłem „Czołem"!

TABELA OCEN W PUNKTACH
za poszczególne wyczyny ćwiczebne na zawodach powiatowych w 1930 r.

	Ilość punktów	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3
	RODZAJ ĆWICZEŃ	CZAS W SEKUNDACH																	
1	Musztra formalna	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	72	74	76	78	80	82	84
2	Drabina mechaniczna obrotowa	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	50	52	54	56	58
3	„ „ czterokołowa zwykła	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	40	42	44	46
4	Drabiny hakowe (6-ść drabin do 3-go piętra) . . .	80	82	85	87	90	92	95	97	100	102	105	107	110	112	115	117	120	123
5	„ „ (4-ry drabiny do 2-go piętra) . . .	65	67	70	72	76	77	80	82	85	87	90	92	95	97	100	102	105	110
6	Drabina Szczerbowskiego w piramidę	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
7	„ „ w pion (zestawiana) . . .	20	21	22	23	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50
8	„ drążkowa, dwuprzęsłowa	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	—	22	—	23	—	24
9	Sikawka czterokołowa ręczna lub motorowa z 60 m. w. tł. .	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	39	41	43	45
10	Linja wężowa z 4-ch odcinków z trójnikiem	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	—	29	—	30
11	„ „ z 3-ch „	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	—	22	—	23	—	24
12	Łańcuch wodny na 12 ćwiczących	8	9	10	11	12	13	14	15	—	16	—	17	—	18	—	19	—	20
13	Wór lub płachta ratunkowa z uratow. 3-ch osób . . .	90	92	94	96	98	100	103	106	109	112	115	118	121	124	127	130	133	135
14	Ratunek linką, przy wejściu hakówką, z 2 piętra jednej osoby	100	102	105	107	100	112	115	117	120	122	125	127	130	132	135	137	140	145
15	Drabiny przystawne	6	7	8	9	10	11	12	13	—	14	—	15	—	16	—	17	—	18
16	Bosaki (lekkie i ciężkie łącznie)	5	6	7	8	—	9	—	10	—	11	—	12	—	13	—	14	—	15
17	Ćwiczenia całym taborem	przeciętna																	

Posiedzenie Sląskiej Komisji Technicznej.

W czwartek, dnia 22-go maja br. w godzinach popołudniowych, odbyło się w lokalu Miejskiej Str. Pożarnej w Katowicach miesięczne posiedzenie Sląskiej Komisji Technicznej pod przewodnictwem inspektora Pachelskiego i przy udziale członków: Slązaka, Barona, Koszyka, Suchego i Wiedemana.

Po zagajeniu i odczytaniu protokółu poprzedniego posiedzenia Slą̨skiej Komisji Technicznej, przystąpiono do załatwienia zalegających spraw bieżących. Między innemi, na odwołanie się Fabryki Srodków Ogniochronnych i Konserwacyjnych „Ogniochron“, Sl. Kom. Techn. przyjęła zaproszenie na pokazy praktyczne wyrobów rzeczonej firmy, wyznaczając na te pokazy termin dnia 5 czerwca 1930 r. godzinę 16-tą, na boisku ćwiczebnem Zaw. Str. Poż w Katowicach. Dla przeprowadzenia dochodzeń w przekazanej przez starostwo Katowickie sprawie zabezpieczenia przeciwpożarowego gminy Roździeń, wybrano Komisję w składzie członków: Fr. Wiedeman, J. Suchy i T. Koszyk. Komisja ta, pod przewodnictwem insp. Pachelskiego, zbada sprawę i bezpośrednio przekaże swój protokół starostwu.

Obszerniejsze debaty spowodował wniosek, aby korzystając z okazyjnych zgromadzeń naczelników i komendantów straży pożarnych w okresie letnim, zaś w okresie zimowym na wyznaczonych stałych konferencjach, wygłaszać programowe i dyskusyjne referaty na tematy aktualnych zagadnień w zakresie działalności straży pożarnych.

Sląska Komisja Techniczna po wszechstronnem omówieniu tej sprawy, uznała wniosek za bardzo pożądany. Zdecydowano wprowadzić ten dział pracy, nie ograniczając zastępu referentów wyłącznie do sfer śląskich działaczy pożarniczych, lecz zabiegając o zapewnienie sobie prelegentów również z poza Związku Straży Pożarnych Województwa Slą̨skiego.

Jako pierwszą taką konferencję dyskusyjną, wyznaczono z okazji konferencji grona sędziowskiego na niedzielę dnia 25 maja br. delegując jako prelegentów: Druha L. Slązaka — dla wygłoszenia referatu o dodatkowych źródłach wody w zakładach przemysłowych, oraz druha inspektora Pachelskiego — dla wygłoszenia referatu na temat regulaminu służby wewnętrznej.

Ponieważ zgodnie z planem działalności na rok bieżący, w niedzielę dnia 25 maja br. ma się odbyć konferencja grona sędziów na powiatowe zawody strażackie, przeto Przewodniczący przedłożył komisji szczegółowy porządek obrad konferencji wraz z odnośnemi materjałami. Po obszerniejszej duskusji akceptowano projekt planu konferencji.

Na wniosek Druha Suchego, uchwalono rozpoczynać posiedzenia Slą̨skiej Komisji Technicznej o godzinie 16-ej.

Na zakończenie posiedzenia, inspektor Pachelski zaapelował do członków Slą̨skiej Komisji Technicznej aby następne posiedzenie, które się odbędzie w czwartek dnia 5 czerwca br., przygotowali uwagi krytyczne dotyczące treści, układu, formy i szaty graficznej tegorocznego „Kieszonkowego Kalendarza Strażaka Slą̨skiego“ i wnioski odnośnie układu tegoż wydawnictwa na rok przyszły. Zgonie bowiem z poprzednią uchwałą Sląskiej Komisji Technicznej w tej sprawie, „Kalendarz Strażaka Slą̨skiego na rok 1931“, ukazać się ma w sprzedaży najpóźniej w pierwszych dniach listopada 1930 r. odwołanie to dotyczy również wszystkich Czytelników „Strażaka Slą̨skiego“, którym leży na sercu wydawnictwo Kalendarza. Ktokolwiek więc z Szanownych Druhów pragnie choć w części przyczynić się do udoskonalenia omawianego wydawnictwa, zechce łaskawie nadesłać swe uwagi pod adresem Redakcji „Strazaka Slą̨skiego“ Katowice, ul. Szopena 16-I, przed dniem 15 czerwca br.

Tygodniowe Kursy Poż. w Wielkich Hajdukach.

W czasie od 12 do 18 maja b. r. odbyły się w Wielkich Hajdukach Tygodniowe Kursy Pożarnictwa dla kandydatów ze straży pożarnych z terenu górnośląskiej części naszego województwa.

W kursach tych wzięło udział 52 uczestników, delegowanych z zawodowych, ochotniczych i przemysłowych straży pożarnych. Kierownictwo kursu spoczywało w rękach Wojewódzkiego Inspektora Pożarnictwa druha B. Pachelskiego. Komendantem kursu był naczelnik druh Kahlert. Wykładowcami, oprócz inspektora Pachelskiego i naczelnika Kahlerta byli panowie: porucznik Kruczek — kmdt. Powiatowy P. W. i W. F., kpt. Blacha — komdt. zaw. str. poż. kop. „Giesche“ i druh Baron — sekretarz Wojew. Zw. Str. Poż. Również czynny udział w charakterze instruktora brał udział druh Reczek—kmdt. Zaw. Str. Poż. Kop. „Szarlej Biały“.

Uczestnicy Kursu podlegali ścisłemu regulaminowi służby wewnętrznej i skoszarowaniu. „Koszary“ mieściły się w domu noclegowym Huty Bismarka, dając tem samem wszelkie wygody kursistom. Również na miejscu otrzymywali obfite śniadania. Natomiast obiady i kolacje spożywali w restauracji „Hotelu Slą̨skiego“. Wykłady i ćwiczenia odbywały się na terenie Zawodowej Str. Pożarnej.

Ogólny przebieg kursu obejmował 36 godzin wykładowych i 24 godziny ćwiczeń, razem 60 godzin zajęć programowych, niezależnie od czynności spowodowanych służbą wewnętrzną i t. p. zajęciami gospodarczemi.

Zarówno warunki w jakich odbywały się kursa, jakniemniej dobór uczestników, a przedewszystkiem ich zapał do pracy i natężona uwaga w czasie wykładów, dały w rezultacie wyniki dobre.

Swiadectwa otrzymali wszyscy, którzy stanęli do egzaminów a mianowicie 49-ciu.

Egzamina z wynikiem **bardzo dobrym** złożyli następujący druhowie: Ulfig Brunon, Kyrc Teodor, Szafarczyk Jan i Hassa Jerzy.

Z wynikiem **dobrym** — druhowie: Stebel Michał, Cieślik Fryderyk, Skop Jerzy, Kowalik Józef, Majętny Bennon, Preiss Franciszek, Handslik Emanuel, Łukaszczyk Teodor, Słupik Józef, Dyllus Józef, Domin Alojzy, Góra Jan, Chmielowski Jan, Buczek Franciszek, Ogórek Paweł i Nita Józef.

Z wynikiem **dostatecznym** — druhowie Staniek Paweł, Walecki Karol, Kalisz Jan, Adamczyk Hubert, Krentusz Wiktor, Lipka Stanislsw, Domański Józef, Krzewipek Jerzy, Lupa Józef, Sienko Karol, Bielaczek Franciszek, Macha Paweł. Kolenda Ryszard, Hajduk Alojzy, Komandzik Franciszek, Szopka Piotr, Stroka Maks., Matuszek Paweł, Chwolik Augustyn, Błachucik Franciszek, Tatuła Piotr, Żocłański Piotr, Nowak Józef, Kulik Piotr i Opawski Emil;

W stopniu **dostatecznym**, lecz z zastrzeżeniem obowiązku odbycia jeszcze tygodniowych kursów pożarnictwa w roku 1931-ym, złożyli druhowie: Nocoń Alojzy, Bonk Konrad, Switała Szymon i Jesionek Jerzy.

Uroczystość egzaminów zakończono wręczeniem dyplomów zaświadczających o wynikach całotygodniowej pracy. Po przemówieniu inspektora Pachelskiego — żegnającego rozjeżdżających się do swych siedzib uczestników kursu, przemówił imie-

niem zespołu Kursistów druh Hassa Jerzy, dziękując serdecznie druhom wykładowcom za ich trudy i poświęcenie się dla podniesienia fachowych kwalifikacyj uczestników kończących się kursów.

W godzinach popołudniowych dnia 18 b. m. rozjechali się kursiści, żegnając mile „szefa“ kursu, druha Hassa, który choć srogi i surowy, miał jednak wiele serca dla najdrobniejszych potrzeb i niedomagań uczestników.

A wszyscy zgodnie stwierdzali, iż tydzień ten zbiegł im niewypowiedzianie szybko, zaś współżycie koszarowe pozostawi na długo miłe wspomnienia.

RÓŻNE.

KASA STRAŻACKA

Wykaz świadczeń wypłaconych przez Kasę Strażacką od dnia 11 marca do dnia 12-go kwietnia 1930 r.

NAZWA STRAŻY	POWIAT	NAZWISKO i IMIĘ	Data wypadku	RODZAJ WYPADKU	Suma wypłaconego zasiłku Zł.	gr.	Uwagi
Nowy Targ	Nowotarski	Fryźlewicz Michał	22.2.30	zranienie ręki	77	—	
Grybów	Grybowski	Kamiński Jan	1.12.29	zapalenie stawów	469	—	
Lida na Słodówce	Lidzki	Sawko Jan	13.2 30	poparzenie rąk	84	—	
Rytwiany	Sandomierski	Dorosiński Adam	21.7 29	ruptura	156	80	
Cegłów	Mińsko-Mazow.	Mistkowski Leon	11.12 „	zranienie wargi	42	—	
Lida	Lidzki	Krasner Jan	13 2.30	„ i stłucz. ręki	322	—	
„	„	Kalmanowicz Józef	„	oparzenie ręki	175	—	
„	„	Juniec Józef	„	„ twarzy i rąk	322	—	
„	„	Gorelik Mejer	„	„ przedramienia	350	—	
Jakóbów	Mińsko-Mazow.	Czyżewski Henryk	23.2 „	zranienie ręki	112	—	
Słomniki	Miechowski	Gajos Wincenty	27.2 „	„ „	147	—	
Krzczonowice	Opatowski	Kaca Piotr	28.11.29	oparzenie pośladka	14	80	
Kaniów Stary	Bialski	Hamerlak Stanisław	4.3 30	kontuzja palca stopy	20	—	
Nur	Ostrowski	Woitkowski Franc.	2.10.29	stłuczenie boku	35	—	
„	„	Kamiński Jan	„	uraz w nogę	56	—	
Brwinów	Błoński	Dębski Józef	10 3.30	kontuzja dłoni	49	—	
Lipnica	Turecki	Kluczny Michał	2.3	zranienie czoła	98	—	
Niewirków	Tomaszowski	Zerebiec Konstanty	28.7.29	ogólne potłuczenie	161	—	
„Wojciechów“ fabr.	Piotrkowski	Konopka Kazimierz	18.9. „	„ potłuczenie	43	—	
Posada Olchowska	Sanocki	Drwięga Józef	30.1.30	potłuczenie w okol. krzyża	119	40	
Niegowić	Bocheński	Biernat Stanisław	16 2 „	pęknięcie torebki stawu kol	133	—	
Stolin	Stoliński	Minorowicz Adam	31.12.29	kontuzja klatki piersiowej	175	—	ponowny
Łódź	Łódzki	Gałązka Franciszek	6.3.30	stłuczenie kolana	38	—	
Zarnowiec	Olkuski	Wspaniały Szymon	1.1 „	zranienie ręki	63	—	
„	„	Łukowicz Stanisław	„	oparzenie „	35	—	
Wojsław	Mielecki	Głodzik Józef	16 3 „	poranienie rąk	63	—	
„	„	Piekarski Jan	„	pęknięcie żebra	63	—	
Przysiołek Klewań	Rówieński	Ptaszkowski Stanisław	8 3 „	uderzenie w okolice biodra	56	—	
Krościenko	Nowotarski	Lizoń Franciszek	15.3 „	potłuczenie przedramienia	84	—	
Lipnica	Turecki	Perliński Stanisław Ant.	2.3 „	oparzenie rąk, nóg i twarzy	168	—	
Łódź	Łódzki	Erdman Otto	6.3 „	zranienie nogi	16	24	
Lutomiersk	Łaski	Zakrzewski Feliks	17 11.29	złamanie piszczeli i goleni	273	—	ponowny
Sieradz	Sieradzki	Kluzowski Roman	31.3.30	obrzęk przedramienia	28	—	
					4.048	24	
Świadczenia wypłacone od dn. 1.1. do dnia 10.III 1930 r. według wykazu, zamieszczonego w № 3 i 5 „Przewodnika Ubezpieczeniowego“ wynoszą					8.895	—	
Ogółem do dnia 12 kwietnia b. r. wypłacono					12.943	24	

Z działalności przeciwpożarowej P. Z. U. W. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w 1930 roku, w okresie od 1 stycznia do 1 maja, wydatkował na akcję przeciwpożarową następujące kwoty:

Udzielono zasiłku 858 strażom pożarnym, na sumę zł. 538.947, przeważnie w postaci sikawek i beczek oraz narzędzi gaśniczych; wypłacono Gł. Związkowi Straży Pożarnych i Wojewódzkim Zw. Straży Pożarnych zł. 190.000, na prace bieżące mianowicie:

Główny Zw. Straży Pożarnych Rzplitej otrzymał	Zł.	16.000
Zw. Str. Pożarnych Woj. Białostockie	„	9.000
Cieszyński Związek Straży Pożarnych	„	1.500
Zw. Str. Pożarnych Woj. Kieleckiego	„	10 500
Zw. Str. Pożarnych Woj. Krakowskiego	„	12.500
Zw. Str. Pożarnych Woj. Lubelskiego	„	11.500
Zw. Str. Pożarnych Woj. Łódzkiego	„	12.500
Małopolski Zw. Str. Poż. we Lwowie	„	20.500
Zw. Str. Pożarnych Woj. Nowogródzkiego	„	9 5.0
Zw. Str. Pożarnych Wojew. Poleskiego	„	9 500
Zw. Str. Pożarnych Woj. Śląskiego	„	1.500
Zw. Str. Pożarnych Woj Warszawskiego	„	12.009
Zw. Str. Pożarnych Wojew. Wileńskiego	„	9 500
Zw. Str. Pożarnych Woj. Wołyńskiego	„	9.500
Razem	zł.	190.000

Kasa Strażacka istniejąca przy P. Z. U. W. wypłaciła 86 strażakom, którzy ulegli wypadkom zł. 16.412,51.

Przyznano pożyczki 53 gminom miejskim i wiejskim na urządzenia przeciwpożarowe na sumę złotych 623.000.

Przeprowadzono tygodniowe kursy pożarnictwa w 13 szkołach rolniczych i seminarjach nauczycielskich.

Wypożyczono gminom i sejmikom 254 maszyn do wyrobów materjału ogniotrwałego na budowle w szczególności wypożyczono: 167 dachówczarek, 78 maszyn do wyrobu pustaków i 9 form do kręgów studziennych z cementu.

Przyznano pożyczki 5 samorządom na założe-

nie składnic materjałów ogniotrwałych na sumę zł. 95.500.

Przyznano pożyczek ulgowych 443 pogorzelcom na odbudowę ogniotrwałą na ogólną sumę złotych 521.200.

Pożyczki ulgowe udzielane są na okres pięciu lat i oprocentowane są na 4 proc. rocznie.

Pożary. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w dziale przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia zlikwidował na terenie swej działalności (Kongresówka, Kresy Wschodnie, Małopolska) od 1.I.1930 do 28.II. 1930 roku 1231 pożarów przy zgorzałych 1.618 nieruchomościach na sumę złotych 2.800.875.

Terenowo powyższe pogorzele przedstawiają się następująco:

Województwo	Zlikwidowano		Na sumę
	pożar.	nieruch.	zł.
Kieleckie	144	189	397.296
Lubelskie	85	156	449 343
Łódzkie	139	178	355.449
Warszawskie	113	137	398.601
Białostockie	48	65	122.396
Nowogródzkie	50	53	81.524
Poleskie	57	82	87 177
Wileńskie	78	84	121,353
Wołyńskie	96	135	181 483
Krakowskie	96	104	200.722
Lwowskie	124	199	212 621
Stanisławowskie	121	140	126 368
Tarnopolskie	80	96	66.442
Ogółem	1.231	1.618	2.800.875.

Pożyczki na budownictwo ogniotrwałe. Corocznie z nadwyżek bilansowych P. Z. U. W. przeznacza 34 proc. na fundusz pożyczek ulgowych dla samorządów. Z kredytu tego samorządy zakładają wytwórnie i składnice materjałów ogniotrwałych w celu dostarczania tych materjałów po cenach ulgowych ludności miejscowej.

W roku 1929 uzyskały z P. Z. U. W. na budownictwo ogniotrwałe pożyczki następujące województwa:

1	Wojew. Białostockie	8	samorządów na sumę zł.	215 000
2	„ Kieleckie	8	„ „ „	250 000
3	„ Krakowskie	10	„ „ „	240.000
4	„ Lubelskie	6	„ „ „	135.000
5	„ Lwowskie	5	„ „ „	160,000
6	„ Łódzkie	9	„ „ „	315.000
7	„ Nowogródzk.	6	„ „ „	210.000
8	„ Poleskie	8	„ „ „	227.000
9	„ Stanisławow.	7	„ „ „	210.000
10	„ Śląskie	—	„ „ „	—
11	„ Warszawskie	9	„ „ „	295 000
12	„ Wileńskie	5	„ „ „	49.000
13	„ Wołyńskie	8	„ „ „	175 000
14	„ Tarnopolskie	6	„ „ „	146.000
	Ogółem	95	„ „ zł.	2 627 000

Czas odnowić prenumeratę na miesiąc czerwiec 1930 r.

WYKAZ ZASIŁKÓW

udzielonych Strażom Pożarnym przez P. Z. U. W.

w czasie od 1 stycznia 1930 roku do 31 marca 1930 roku włącznie.

Ile strazy otrzymało zasiłek	Nazwa Inspektoratu Województwa	Ogólna suma w gotówce i narzędziach		Suma w gotówce		Sikawki	Sikawki motor	Hydrofory	Beczki	Drabiny				Wózki pod sik.	Węże		Syreny	Pasy	Pochwy	Topory	Linki	Zatrzaśniki	Pochodnie	Łączniki	Bosaki	Wiadra	Prądownice	Trójniki	Maski dymowe
		złote	gr.	złote	gr.					przystawne	Szczerbow	Hakowe	Francuskie		tłoczne w metr.	ssawne													
	Białostocki	29.210	50	13.000	—	14	—	2	8	—	3	—	—	—	288	24	—	—	—	—	—	—	—	26	—	—	—	—	—
	Kielecki	62 897	68	26 405	98	31	—	—	32	—	12	5	2	—	1.122	46	—	4	8	8	—	—	—	132	4	—	—	2	—
	Krakowski	39 536	84	31.378	44	6	—	—	4	—	6	—	—	—	380	26	—	9	11	11	2	2	—	2	6	34	1	—	—
90	Lubelski	69 239	93	34 741	84	19	1	1	18	—	11	—	—	—	1.125	23	—	8	8	8	—		—	151	6	—	—	5	—
50	Lwowski	17.141	35	7.731	—	3	—	—	10	—	4	—	—	—	672	16	—	2	2	2	1	1	—	24	2	6	4	—	—
75	Łódzki	72 189	19	51.686	84	6	—	—	25	—	9	—	—	—	1.018	60	—	—	—	—	—	—	—	104	3	6	—	3	—
77	Nowogródzki	45.248	93	17.243	68	21	—	—	21	—	15	2	1	—	513	37	1	1	—	—	—	1	—	72	4	—	3	2	1
29	Poleski	24 076	30	12.422	—	13	—	—	6	—	2	—	—	1	216	16	—	—	—	—	—	—	—	30	—	—	2	—	—
2	Śląski	1.665	—	1.500	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Stanisławowski	6 622	65	5.420	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	72	8	—	3	4	4	1	1	—	—	6	12	—	—	—
26	Tarnopolski	11 487	40	7 000	—	5	—	—	1	—	1	—	—	—	204	12	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	1
121	Warszawski	66 297	47	38.202	52	15	—	—	29	—	19	1	—	—	1.048	47	—	—	—	—	—	—	1	108	2	6	—	3	—
19	Wileński	13.299	20	4.000	—	7	—	—	4	—	2	—	—	—	220	22	—	—	—	—	—	—	—	22	6	—	2	1	—
22	Wołyński	10.267	40	2.750	—	6	—	—	6	—	3	—	—	—	216	12	1	—	—	—	—	—	—	30	2	—	1	—	—
753	Ogółem	469.179	85	254 888	30	146	1	3	165	—	89	8	3	1	7.094	339	2	27	33	33	4	5	1	707	45	64	13	16	2

Komitet Redakcyjny stanowią pp.: Baron R., Mierzejewski L., Koszyk T., insp. Pachelski, Rzeźniczek M., Suchy J., Ślązak L.

Nakładem Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego. Redaktor odpowiedzialny insp. B. PACHELSKI

Druk: Drukarni i Introligatorni „PRACA" w Sosnowcu, ulica Kołłątaja Nr. 10, telefon Nr. 60. — Dnia 5-VI-30 r.